
ESAs 2016 72

07/04/2017

Gemensamma riktlinjer

om de utmärkande dragen för en riskbaserad tillsynsmetod för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och vilka åtgärder som ska vidtas vid tillsyn

Riktlinjer för riskbaserad tillsyn

1. Gemensamma riktlinjer om de utmärkande dragen för en riskbaserad tillsynsmetod för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och vilka åtgärder som ska vidtas vid tillsyn

Riktlinjer för riskbaserad tillsyn

Riktlinjernas status

Detta dokument innehåller gemensamma riktlinjer som utfärdas i enlighet med artiklarna 16 och 56 första stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG, förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) och förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), nedan kallade *förordningarna om de europeiska tillsynsmyndigheterna*. Enligt artikel 16.3 i förordningarna om de europeiska tillsynsmyndigheterna ska behöriga myndigheter och finansinstitut försöka följa riktlinjerna med alla tillgängliga medel.

Av de gemensamma riktlinjerna framgår de europeiska tillsynsmyndigheternas syn på lämplig tillsynspraxis inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn eller på hur unionslagstiftningen ska tillämpas inom ett särskilt område. Behöriga myndigheter som berörs av de gemensamma riktlinjerna ska följa dem genom att på lämpligt sätt införliva dem i sin tillsynspraxis (till exempel genom att ändra sina rättsliga ramar eller tillsynsprocesser), även när de gemensamma riktlinjerna i första hand riktas till finansinstitut.

Rapporteringskrav

I enlighet med artikel 16.3 i förordningarna om de europeiska tillsynsmyndigheterna ska de behöriga myndigheterna underrätta respektive tillsynsmyndighet om huruvida de följer eller tänker följa riktlinjerna. I annat fall ska de senast den 07.06.2017 (två månader efter utfärdandet) ange skälen till att riktlinjerna inte följs. Om någon sådan anmälan inte inkommer inom denna tidsfrist kommer respektive tillsynsmyndighet att anse att de behöriga myndigheterna inte följer riktlinjerna. Anmälningar bör göras genom att skicka in formuläret i avsnitt 5 till [\[compliance@eba.europa.eu\]](mailto:compliance@eba.europa.eu), jc_compliance@eiopa.europa.eu eller

JOINT COMMITTEE OF THE EUROPEAN
SUPERVISORY AUTHORITIES

compliance.jointcommittee@esma.europa.eu] med referensen "ESAs 2016 72". Anmälningar bör inges av personer som har befogenhet att rapportera om hur reglerna efterlevs på de behöriga myndigheternas vägnar.

Anmälningar kommer att offentliggöras på de europeiska tillsynsmyndigheternas webbplatser i enlighet med artikel 16.3.

Avdelning I – Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Syfte

1. I dessa riktlinjer anges de utmärkande dragen för en riskbaserad tillsynsmetod för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och vilka åtgärder som de behöriga myndigheterna bör vidta vid tillsyn som grundar sig på en riskbaserad metod enligt kravet i artikel 48.10 i direktiv (EU) 2015/849¹.

Tillämpningsområde

2. Dessa riktlinjer riktar sig till behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.2 ii i förordning (EU) nr 1093/2010, artikel 4.2 ii i förordning (EU) nr 1094/2010 och artikel 4.3 ii i förordning (EU) nr 1095/2010.
3. De behöriga myndigheterna ska tillämpa dessa riktlinjer när de utformar, genomför, granskar och förbättrar sina egna riskbaserade tillsynsmodeller för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Definitioner

4. I dessa riktlinjer används följande definitioner:
 - *kluster* En grupp bedömningsobjekt som har liknande egenskaper.
 - *behöriga myndigheter* De myndigheter som har behörighet att säkerställa att företag uppfyller kraven i direktiv (EU) 2015/849 såsom de införlivats i den nationella lagstiftningen.²
 - *företag* Ett kreditinstitut eller ett finansinstitut enligt definitionen i artikel 3.1 och 3.2 i direktiv (EU) 2015/849.
 - *inneboende risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism* Nivån av penningtvätt och risken för terroristfinansiering innan reducering.
 - *riskbaserad metod* En metod där behöriga myndigheter och ansvariga enheter identifierar, bedömer och förstår de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som bedömningsobjekten är utsatta för och vidtar åtgärder

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73).

² Se artikel 4.2 ii i förordning (EU) nr 1093/2010, artikel 4.2 ii i förordning (EU) nr 1094/2010 och artikel 4.3 ii i förordning (EU) nr 1095/2010.

- för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism som är proportionella mot dessa risker.
- *riskbaserad tillsyn av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism* Den riskbaserade tillsynsmetoden för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som avses i artikel 48.6 i direktiv (EU) 2015/849, där bedömningen av den inneboende risken för penningtvätt/terroristfinansiering som drabbar företag avgör intensitet och intervall för tillsynen av dessa företag avseende penningtvätt och terroristfinansiering.
 - *riskbaserad tillsynsmodell* De samlade rutiner, processer, mekanismer och praktiska förhållanden som gör det möjligt för behöriga myndigheter att utöva sina tillsynsbefogenheter vad gäller åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism på ett sätt som motsvarar de identifierade riskerna för penningtvätt och terroristfinansiering.
 - *risk för penningtvätt och finansiering av terrorism* Sannolikheten för att penningtvätt och finansiering av terrorism ska äga rum, samt deras påverkan. Risk avser inneboende risk.
 - *riskfaktorer för penningtvätt och finansiering av terrorism* Variabler som antingen självständigt eller tillsammans kan öka eller minska risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.
 - *riskprofil* De övergripande riskegenskaper (däribland typ och nivå) som kvarstår efter riskreducering.
 - *bedömningsobjekt* Alla sektorer eller undersektorer i det finansiella systemet, ett företag, en grupp eller ett kluster som kategoriseras enligt kriterier som fastställs av de behöriga myndigheterna.
 - *hot* Den potentiella skada som vållas av en person eller grupp av människor, ett föremål eller en verksamhet. I sammanhanget penningtvätt och finansiering av terrorism inbegriper detta den potentiella skada som vållas av kriminella, terroristgrupper och deras medhjälpare, deras tillgångar samt tidigare, nu pågående och framtida penningtvätt- eller terroristfinansieringsverksamhet.

Avdelning II – Krav avseende riskbaserad tillsyn av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Genomförande av den riskbaserade tillsynsmodellen

Allmänna överväganden

5. Behöriga myndigheter bör vidta följande fyra åtgärder som en del av en effektiv riskbaserad tillsynsmodell för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism:
 - i. Åtgärd 1 – Identifiering av riskfaktorer för penningtvätt och terroristfinansiering.
 - ii. Åtgärd 2 – Riskbedömning.
 - iii. Åtgärd 3 – Tillsyn.
 - iv. Åtgärd 4 – Granskning och uppföljning.
6. De behöriga myndigheterna bör notera att den riskbaserade tillsynen inte är en engångsåtgärd utan en fortgående och cyklisk process.
7. De behöriga myndigheterna får gruppera företag som inte tillhör samma finansiella grupp men som delar liknande egenskaper i *kluster* och betrakta dem som ett enskilt *bedömningsobjekt*. Exempel på egenskaper som kan delas av företag som ingår i samma kluster är bland annat deras storlek, affärsverksamhetens art, kundkategorier, geografiska områden eller aktivitet och distributionskanaler. Om så sker kan vissa delar i tillsynsprocessen utföras på klustret på kollektiv nivå, snarare än på vart och ett av de företag som ingår i klustret separat.
8. De behöriga myndigheter som delar in företag i kluster bör se till att villkoren och de praktiska förutsättningarna för klusterindelningen är ändamålsenliga för de risker för penningtvätt och terroristfinansiering som förknippas med företagen i klustret. De behöriga myndigheterna bör normalt sett inte dela in grupper i kluster utan i stället behandla företag som ingår i samma finansiella grupp som ett *bedömningsobjekt*.
9. Om en behörig myndighet känner till, eller har rimliga skäl att misstänka, att den risk som förknippas med ett enskilt företag i ett kluster väsentligt skiljer sig från den risk som förknippas med andra företag i klustret, till exempel för att integriteten hos företagets verkliga huvudmän kan ifrågasättas eller för att företagets interna kontrollramar är bristfälliga, bör den behöriga myndigheten utesluta företaget från klustret och bedöma det antingen individuellt eller som en del av ett kluster av företag med liknande risknivå.

Proportionalitet

10. De behöriga myndigheterna bör vara proportionella i sin tillsyn av bedömningsobjekt för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den eftersökta informationens omfattning och intervallet för och intensiteten i tillsynsverksamheten och dialogen med företaget bör ta hänsyn till företagets art och storlek och vara proportionell mot den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som har identifierats.

11. De behöriga myndigheterna bör vara medvetna om att ett företags storlek eller systematiska betydelse inte nödvändigtvis behöver vara en indikation på i vilken utsträckning företaget är utsatt för risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. Små företag som inte är systematiskt viktiga kan icke desto mindre utgöra en hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Samarbete med övriga behöriga myndigheter

12. De behöriga myndigheterna bör inom ramen för den nationella lagstiftningen samarbeta och utan dröjsmål utbyta all relevant information för att se till att tillsynen av bedömningsobjektet, i syfte att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism, sker effektivt. När ett bedömningsobjekt verkar över gränserna bör detta samarbete involvera behöriga myndigheter i andra medlemsstater och vid behov även behöriga myndigheter i tredjeländer.
13. De behöriga myndigheterna bör vidta alla åtgärder och använda alla verktyg för samarbete och samordning som står till deras förfogande, däribland de som genomförs av medlemsstaterna i enlighet med artiklarna 48.4, 48.5 och 49 i direktiv (EU) 2015/849.

Åtgärd 1: Identifiering av riskfaktorer för penningtvätt och terroristfinansiering

Allmänna överväganden

14. När de behöriga myndigheterna tillämpar den riskbaserade tillsynsmodellen bör de först identifiera de riskfaktorer som kommer att påverka de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som bedömningsobjektet är utsatt för.
15. Den eftersökta informationens omfattning och typ ska vara proportionella mot arten av och storleken på bedömningsobjektets affärsverksamhet. Hänsyn bör också tas till dess riskprofil såsom den fastställts på grundval av eventuella tidigare riskbedömningar, och det sammanhang i vilket bedömningsobjektet verkar, till exempel den sektor som bedömningsobjektet tillhör. De behöriga myndigheterna bör överväga att fastställa vilken information som de alltid kommer att kräva, kräva liknande information för jämförbara bedömningsobjekt och överväga vilken typ av information som kommer att föranleda en begäran om mer omfattande och djupgående information.
16. När de behöriga myndigheterna identifierar riskfaktorer för penningtvätt och finansiering av terrorism bör de utgå från de gemensamma riktlinjerna enligt artiklarna 17 och 18.4 i direktiv (EU) 2015/849 om förenklade och skärpta åtgärder för kundkännedom, och de faktorer som kreditinstitut och finansiella institut bör beakta i bedömningen av de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippade med enskilda affärsförbindelser och enstaka transaktioner.

Informationskällor

17. Om så är möjligt bör de behöriga myndigheterna identifiera riskfaktorer på grundval av information från en rad källor. De bör fastställa dessa källors typ och antal utifrån ett riskkänslighetsperspektiv. De bör säkerställa att de har tillgång till lämpliga informationskällor och vid behov vidta åtgärder för att förbättra dessa.
18. De behöriga myndigheterna bör alltid beakta följande:
 - Europeiska kommissionens överstatliga riskbedömning.
 - De europeiska tillsynsmyndigheternas yttrande om risken för penningtvätt och finansiering av terrorism som påverkar finansmarknaden.
 - Information från den nationella regeringen och vid behov från utländska regeringar, till exempel den nationella riskbedömningen.
 - Information från tillsynsmyndigheter, till exempel vägledning och relevanta resultat från tillsynsverksamhet, såsom protokollanteckningar, information som samlats in som en del av auktoriserings-, tillstånds- eller passförfarandeprocessen, platsbesök, skrivbordsundersökning och ingripandeåtgärder.

När relevant information innehåses av andra behöriga myndigheter antingen i landet eller utomlands bör de behöriga myndigheterna vidta åtgärder för att säkerställa att det finns vägar som gör det möjligt att utväxla denna information, och att denna information

utväxlas skyndsamt. Detta gäller också för information som innehas av Europeiska centralbanken genom den gemensamma tillsynsmekanismen.

- Delegerade akter som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 9.2 i direktiv (EU) 2015/849.
 - Information från finansiella underrättelseenheter (nedan kallade *FIU*) och brottsbekämpande organ, till exempel hotrapporter, varningar och typologier.
19. Andra informationskällor som behöriga myndigheter kan ta i beaktande är bland annat följande:
- Information från branschorganisationer, till exempel typologier och information om ökande risker.
 - Information från civilsamhället, till exempel index för uppfattningen om korruptionsgraden.
 - Information från internationella normgivande organ, till exempel ömsesidiga utvärderingar av länders åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, antikorrupsionssystem och skattesystem.
 - Offentliga informationskällor, till exempel tidningsartiklar.
 - Information från kommersiella organisationer, till exempel risk- och underrättelserapporter.
 - Information från lärosäten.

Inhemska riskfaktorer

20. De behöriga myndigheterna bör ha lämplig kunskap, medvetenhet och förståelse för de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifieras på nationell nivå för att kunna identifiera riskfaktorer för penningtvätt och terroristfinansiering som är förknippade med bedömningsobjektens inhemska finansiella verksamhet.
21. Som en del av detta, och på grundval av de källor som beskrivs i punkterna 17–19, bör de behöriga myndigheterna bland annat ha förståelse för följande:
- Typ och omfattning av penningtvätt som är kopplad till förbrott begångna i landet.
 - Omfattning på tvätt av vinster från förbrott begångna utomlands.
 - Omfattning på stöd för terroristaktiviteter och terroristgrupper i landet.
 - Relevanta typologier för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats av FIU och andra offentliga myndigheter eller privata enheter.

Utländska riskfaktorer

22. Om ett bedömningsobjekt har betydande kopplingar till andra medlemsstater eller tredjeländer på så sätt att bedömningsobjektet är utsatt för risker för penningtvätt eller

finansiering av terrorism som förknippas med de andra länderna bör de behöriga myndigheterna identifiera dessa risker. Betydande kopplingar omfattar kopplingar där

- ett företag har betydande affärsförbindelser med motparter som har sitt säte i andra medlemsstater eller tredjeländer,
 - ett företag ingår i en finansiell grupp som har sitt säte i en annan medlemsstat eller i ett annat tredjeland,
 - ett företags verkliga huvudmän har sin hemvist i en annan medlemsstat eller i annat ett tredjeland, och
 - det finns andra relevanta kopplingar till en annan medlemsstat eller ett annat tredjeland, vilket innebär att företaget utsätts för den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som förknippas med det landet.
23. De behöriga myndigheterna bör vidta rimliga åtgärder för att skaffa sig tillräcklig kunskap, medvetenhet och förståelse för de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som förknippas med dessa medlemsstater eller tredjeländer och som kan påverka bedömningsobjektets verksamhet. De behöriga myndigheterna bör i detta syfte identifiera riskfaktorer i linje med dem som beskrivs i punkterna 20 och 21 för varje medlemsstat eller tredjeland.
24. När de behöriga myndigheterna identifierar tredjeländer som har strategiska brister i sina nationella system för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som utgör ett betydande hot mot Europeiska unionens finansiella system bör de beakta de delegerade akter som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 9.2 i direktiv (EU) 2015/849, liksom offentliga uttalanden från relevanta internationella normgivare, däribland arbetsgruppen för finansiella åtgärder (nedan kallad *FATF*), Moneyval eller andra regionala organ av *FATF*-typ.

Sektorsövergripande riskfaktorer för penningtvätt och terroristfinansiering

25. De behöriga myndigheterna bör ha god förståelse för de riskfaktorer som är relevanta för var och en av de finansiella sektorerna och undersektorerna, till exempel kreditinstitut, "mäklarfirmor" (brokerage firms), värdepappersföretag, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar, valutaväxlingskontor eller livförsäkringsbolag. Som en del av detta bör de behöriga myndigheterna förstå hur varje undersektor är organiserad samt de risker som förknippas med gemensamma egenskaper som till exempel typ av produkter och tjänster som erbjuds, använda distributionskanaler och kundkategorier.
26. De behöriga myndigheterna bör basera sin förståelse av de sektorsbundna och undersektorsbundna riskfaktorerna på en helhetsbild av all den information som fås från företag i en viss finansiell sektor eller undersektor angående de risker för penningtvätt eller terroristfinansiering som företagen står inför. De behöriga myndigheterna kan då identifiera deras gemensamma drag inom var och en av de finansiella undersektorerna och inom finanssektorn som helhet.

Information om riskfaktorer för penningtvätt och finansiering av terrorism på bedömningsobjektsnivå

27. Behöriga myndigheter bör samla in tillräcklig, relevant och tillförlitlig information för att skaffa sig en helhetsbild av bedömningsobjektets
- inneboende riskfaktorer för penningtvätt och finansiering av terrorism, samt
 - faktorer som minskar den inneboende risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.
28. Om bedömningsobjektet är ett företag bör de behöriga myndigheterna i detta syfte skaffa information som bör omfatta, men inte begränsas till, följande:
- Ägar- och företagsstruktur, med hänsyn till huruvida bedömningsobjektet är en internationell, utländsk eller inhemsk institution, ett moderbolag, ett dotterbolag, en filial eller en annan typ av företag, liksom organisationens och strukturens nivå av komplexitet och transparens.
 - Företagsledningens, ledningens och viktiga aktieägares renommé och integritet.
 - De tillhandahållna produkternas och tjänsternas samt verksamhetens och transaktionernas art och komplexitet.
 - Distributionskanaler, däribland fritt tillhandahållande av tjänster och användning av ombud eller förmedlare.
 - Kundkategorier.
 - Det geografiska området för affärsverksamheten, i synnerhet om den bedrivs i högriskredjeländer³, samt – om tillämpligt – ursprungsländer eller etableringsländer för en betydande del av bedömningsobjektets kunder.
 - Kvalitet på form och struktur för intern styrning och kontroll, bland annat lämpligheten och effektiviteten hos funktioner för internrevision och regelefterlevnad, nivån av efterlevnad av kraven i lagar och andra förordningar för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, samt effektiviteten i riktlinjer och rutiner för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism i den mån dessa redan är kända.
 - Den rådande "företagskulturen", särskilt "efterlevnadskulturen" och transparenskulturen och förtroendet i relationerna med de behöriga myndigheterna.
 - Andra försiktighetsaspekter och allmänna aspekter, som till exempel antal år verksamheten varit igång, likviditet och kapitalkrav.
29. Denna information kan komma från den övergripande stabilitetstillsynen och/eller uppförandetillsynen och beakta, där det är relevant, den tillsynsinformation som erhållits

³ För information om faktorer som ska beaktas vid bedömningen av risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som förknippas med jurisdiktioner, se de gemensamma riktlinjerna enligt artiklarna 17 och 18.4 i direktiv (EU) 2015/849 om förenklade och skärpta åtgärder för kundkännedom, och de faktorer som kreditinstitut och finansiella institut bör beakta i bedömningen av de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippade med enskilda affärsförbindelser och enstaka transaktioner.

inom ramen för den gemensamma tillsynsmekanismen⁴. Det kan emellertid vara lämpligt att samla in sådan information specifikt om den inte redan finns i de behöriga myndigheternas register.

30. När bedömningsobjekten är kluster av separata företag bör de behöriga myndigheterna identifiera relevanta faktorer utifrån dem som står förtecknade i punkt 27, för att beteckna klustret som helhet. Detta bör göra det möjligt för de behöriga myndigheterna att motivera sina beslut om den riskprofil de ger klustret. De behöriga myndigheterna bör även beakta resultaten från tidigare tillsynsverksamhet som rör företag som ingår i detta kluster.

⁴ Se artikel 6 i rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut (EUT L 287, 29.10.2013, s. 63).

Åtgärd 2: Riskbedömning

31. De behöriga myndigheterna bör ha en helhetssyn på de riskfaktorer för penningtvätt och terroristfinansiering som de har identifierat i samband med åtgärd 1, som tillsammans kommer att utgöra grunden för bedömningsobjektets riskbedömning.
32. Som en del av detta bör de behöriga myndigheterna bedöma i vilken utsträckning de inneboende riskfaktorerna som identifierats i samband med åtgärd 1 påverkar bedömningsobjektet, och i vilken utsträckning de system och kontroller för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som bedömningsobjektet har infört är lämpliga för att effektivt minska de inneboende risker för penningtvätt och terroristfinansiering som det är utsatt för. Systemen och kontrollerna för åtgärder mot penningtvätt och terroristfinansiering omfattar åtminstone dem som förtecknas i artikel 8.4 i direktiv (EU) 2015/849, vissa produktdesignegenskaper som begränsar riskexponeringen för penningtvätt och terroristfinansiering, liksom bredare styrformer och riskhanteringsprocesser, till exempel övergripande riskkultur.

Att väga inneboende riskfaktorer och reduceringsfaktorer

33. De behöriga myndigheterna får besluta att väga riskfaktorer och reduceringsfaktorer på olika sätt, beroende på deras relativa betydelse.
34. När de behöriga myndigheterna väger inneboende riskfaktorer och reduceringsfaktorer bör de göra en välgrundad bedömning av de olika faktorernas relevans i förhållande till ett visst bedömningsobjekt. Den vikt som läggs vid enskilda faktorer kan variera från ett bedömningsobjekt till ett annat, men de behöriga myndigheterna bör använda likartade faktorer för likartade bedömningsobjekt.
35. De behöriga myndigheterna bör säkerställa att vägningen inte påverkas på ett otillbörligt sätt av bara en faktor och att vederbörlig hänsyn tas till faktorer som genom direktiv (EU) 2015/849 eller nationell lagstiftning påfunnits alltid uppvisa en hög risk för penningtvätt eller terroristfinansiering.
36. I bedömningen bör det läggas större vikt vid betydande brister som allvarligt skulle kunna påverka effektiviteten hos förebyggande åtgärder för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism än vid medelstora eller mindre brister.

Riskprofiler och kategorisering av bedömningsobjekt

37. Kombinationen av bedömningen av den inneboende risknivån och riskreduceringens effekt på den inneboende risknivån bör leda till att bedömningsobjektet ges en övergripande riskprofil, för att underlätta jämförelsen mellan bedömningsobjekt och för att ge underlag till den åtgärd som vidtas i samband med åtgärd 3. De behöriga myndigheterna bör använda sitt professionella omdöme för att värdera resultaten från den övergripande riskbedömningen och om nödvändigt korrigera den.

38. De behöriga myndigheterna bör besluta om vilket som är det lämpligaste sättet för att kategorisera bedömningsobjektens riskprofiler. Även om många behöriga myndigheter delar in bedömningsobjekten efter hög, medelhög eller låg risk är även andra indelningssystem möjliga, till exempel hög, medelhög, medellåg, låg.
39. De behöriga myndigheterna bör överväga att underrätta bedömningsobjekten om sin indelning och om skälen till denna indelning.
40. De behöriga myndigheterna bör notera att kategoriseringen av bedömningsobjekten i syfte att bedöma risken för penningtvätt och finansiering av terrorism kan skilja sig från de kategorier som tillämpas på samma bedömningsobjekt i syfte att göra en bredare bedömning av uppföranderisker eller stabilitetsrisker.

Steg 3: Tillsyn

41. Riskbedömningen bör utgöra grunden för utformningen av en tillsynsstrategi för varje bedömningsobjekt och för den övervakade sektorn som helhet.

Individuella tillsynsplaner för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

42. De behöriga myndigheterna bör anslå tillsynsresurser till vart och ett av bedömningsobjekten på ett sätt som är proportionellt mot bedömningsobjektets riskprofil.
43. Exempel på sätt på vilka de behöriga myndigheterna kan justera sin metod är bland annat följande:
 - Justera tillsynens art, till exempel genom att justera förhållandet mellan skrivbordsundersökning och platsbesök. De behöriga myndigheterna bör notera att det sannolikt inte är tillräckligt med enbart skrivbordsundersökning i situationer med högre risk.
 - Justera tillsynens fokus, till exempel genom att fokusera på hanteringen av risker som förknippas med vissa produkter eller tjänster, eller på särskilda aspekter i åtgärderna mot penningtvätt och terroristfinansiering, såsom kundidentifiering, riskbedömning, pågående granskning och rapporteringsverksamhet.
 - Justera tillsynsfrekvensen, till exempel genom att övervaka nyckelindikatorer mindre ofta om riskerna minskar.
 - Justera hur intensiv och ingående tillsynen är, till exempel genom att beroende på risk bestämma omfattningen på granskningen som utförs på platsbesök av kundakter, stickprov på transaktioner och rapporter om misstänkta transaktioner. De behöriga myndigheterna bör notera att en granskning enbart baserad på en bedömning av riktlinjer och rutiner, snarare än på deras genomförande, troligtvis är otillräcklig i situationer med högre risk.
44. De behöriga myndigheterna bör se till att bedömningsobjekt som förknippas med högre risker för penningtvätt och finansiering av terrorism genomgår en mer frekvent och ingående tillsyn. Detta gäller också när företag har inkluderats i ett kluster i riskbedömningssyfte.
45. De behöriga myndigheterna bör vara medvetna om att företag som utsätts för höga risker för penningtvätt och terroristfinansiering inte behöver vara systematiskt betydelsefulla. Av denna anledning bör de behöriga myndigheterna, när de fattar beslut om vilken som är den lämpligaste åtgärden för tillsyn av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, inte förlita sig enbart på sina stabilitets- eller uppföranderiskbedömningar, och inte heller bara beakta systematiskt betydelsefulla företag. De behöriga myndigheterna bör notera att det kanske inte är lämpligt att dra slutsatser, i syfte att bekämpa penningtvätt och terroristfinansiering, utifrån stabilitets- eller uppföranderisk, oavsett om den är hög eller låg.
46. Om en ny risk identifieras under loppet av skrivbordsundersökning eller platsbesök bör de behöriga myndigheterna snabbt och på ett lämpligt sätt vidta åtgärder. Detta kan innebära att ändra den ursprungliga tillsynsplanen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism för att bättre spegla den risk för penningtvätt och terroristfinansiering som

bedömningsobjektet är utsatt för. De behöriga myndigheterna bör på ett adekvat sätt dokumentera alla ändringar i tillsynsplanen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Övergripande tillsynsplan för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

47. De behöriga myndigheterna bör använda sina riskbedömningar av bedömningsobjekten liksom sin övergripande förståelse för den risk för penningtvätt eller terroristfinansiering som bedömningsobjektens sektor är exponerad, för att bedöma i vilken utsträckning detta utgör en risk för deras syften, och utifrån detta anslå tillsynsresurser för åtgärder mot penningtvätt och terroristfinansiering. De behöriga myndigheterna bör sedan besluta om en övergripande tillsynsstrategi.
48. De behöriga myndigheterna bör se till att tillräckliga resurser finns tillgängliga för alla ansvariga enheter för att genomföra tillsynsstrategin.
49. För att balansen mellan alla individuella tillsynsplaner för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som har fastställts i enlighet med föregående punkter inte ska äventyras bör de behöriga myndigheterna samordna dem inom den övergripande tillsynsplanen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, vilken ska överensstämma med de övergripande riskerna för penningtvätt och terroristfinansiering.

Utbildning

50. De behöriga myndigheterna bör se till att den personal som har arbetsuppgifter som direkt eller indirekt rör åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har tillräcklig kunskap och förståelse för det tillämpliga rättsliga och regelmässiga ramverket på detta område, och att personalen har lämpliga kvalifikationer och lämplig utbildning för att agera med gott omdöme.
51. Som en del av detta bör de behöriga myndigheterna utbilda sina inspektörer i att praktiskt tillämpa deras riskbaserade tillsynsmodell för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, så att inspektörerna kan utföra riskbaserad tillsyn på detta område på ett effektivt och konsekvent sätt. De behöriga myndigheterna bör bland annat se till att inspektörerna kan
 - förstå ett bedömningsobjekts manöverutrymme vad gäller att bedöma och minska riskerna för penningtvätt och terroristfinansiering,
 - bedöma kvaliteten på ett bedömningsobjekts riskbedömning, och
 - bedöma hur lämpliga, proportionella och effektiva bedömningsobjektets riktlinjer och rutiner för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism är, samt bedöma vidare former för styrning och interna kontroller mot bakgrund av bedömningsobjektets egen riskbedömning.
52. Utbildningen bör vara avpassad till den berörda personalens ansvarsområden rörande åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och kan inbegripa utbildning, rekrytering och inläring genom praktisk erfarenhet ("learning by doing"). De behöriga myndigheterna kan även dra nytta av kunskapsutbyte mellan behöriga myndigheter och

andra relevanta myndigheter som arbetar med åtgärder mot penningtvätt och terroristfinansiering.

53. De behöriga myndigheterna bör se till att personalens expertkunskaper om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism hålls uppdaterade och relevanta, och inbegriper en medvetenhet om nya risker enligt vad som är lämpligt.

Åtgärd 4: Gransknings och uppföljningsåtgärder

Uppdatering av riskbedömningen och åtgärdsplanen för tillsyn (åtgärderna 1, 2 och 3)

54. I och med att den riskbaserade tillsynen inte är en engångsåtgärd utan en fortgående och cyklisk process bör den information som riskbedömningen baseras på granskas både regelbundet och på ad hoc-basis, och om nödvändigt uppdateras.

Regelbundna granskningar

55. De behöriga myndigheterna bör regelbundet granska sina riskbedömningar för att se till att de fortfarande är aktuella och relevanta.
56. Schemat för varje granskning bör vara proportionellt mot den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som bedömningsobjektet förknippas med. För högriskbedömningsobjekt eller sådana objekt vars verksamhet ofta genomgår förändringar och verkar i en snabbt skiftande miljö bör granskningarna ske oftare.

Ad hoc-granskningar

57. Ad hoc-granskningar av riskfaktorerna, riskbedömningen och, där det är nödvändigt, tillsynsplanerna bör äga rum efter betydande förändringar som påverkar bedömningsobjektets riskprofil. Exempel på betydande förändringar är bland annat
- större yttre händelser som ändrar riskernas art,
 - nya risker för penningtvätt och terroristfinansiering,
 - resultat från skrivbordsundersökning och platsbesök samt alla uppföljningar av korrigerande eller avhjälpande åtgärder som vidtagits av bedömningsobjektet,
 - ändringar gällande, eller ny information som uppkommer rörande, ägare av kvalificerade innehav, medlemmar i ledningsgruppen, personer med nyckelfunktioner eller bedömningsobjektets organisation, samt
 - andra situationer där den behöriga myndigheten har skäl att tro att information som de har baserat sin riskbedömning på inte längre är relevant eller har betydande brister.
58. De behöriga myndigheterna bör även överväga huruvida ändringar som påverkar ett visst bedömningsobjekt kan påverka andra bedömningsobjekt, och de bör även förnya riskbedömningsprocessen för andra bedömningsobjekt som påverkats i betydande grad.

Granskning av den riskbaserade tillsynsmodellen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

59. De behöriga myndigheterna bör själva försöka se till att deras interna rutiner, däribland deras metoder för bedömning av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism, tillämpas konsekvent och effektivt.

60. Om det i en granskning identifieras problem med den riskbaserade modellen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism bör de behöriga myndigheterna vidta åtgärder för att avhjälpa dessa. Företrädesvis bör modellen inte ändras upprepade gånger under kort tid, för att underlätta jämförelser över tid. Oaktat detta bör de behöriga myndigheterna omedelbart granska metoderna om behov finns.

Regelbundna granskningar

61. De behöriga myndigheterna bör regelbundet granska huruvida den riskbaserade modellen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ger avsett resultat, och i synnerhet huruvida tillsynsresurserna ligger på en nivå som motsvarar de identifierade riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.
62. När de behöriga myndigheterna granskar lämpligheten och effektiviteten i den riskbaserade modellen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism kan de använda ett flertal verktyg, däribland professionell expertis, självbedömningsformulär, stickprov på tillsynsåtgärder, jämförelse med ny information såsom rapporter och återkoppling från andra behöriga eller relevanta myndigheter för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, brottsbekämpande myndigheter och andra nationella organ, och handlingar från relevanta europeiska eller internationella organisationer. De behöriga myndigheterna bör även försöka sätta sig in i internationell beprövad erfarenhet och överväga att delta i relevanta internationella och europeiska forum.
63. Att mäta hur stor påverkan tillsynen av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vad gäller hur väl överensstämmande och effektiva bedömningsobjektens kontroller av åtgärder mot penningtvätt och terroristfinansiering är kan också hjälpa de behöriga myndigheterna att bedöma hur effektiv deras riskbaserade tillsynsmodell för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism är.

Ad hoc-granskningar

64. Utöver den regelbundna granskningen med fasta intervall bör de behöriga myndigheterna granska, uppdatera eller ändra sin riskbaserade tillsynsmodell för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism om modellens lämplighet eller effektivitet ifrågasätts efter händelser såsom
- externa utvärderingar av modellen av till exempel FATF eller Moneyval eller externa revisioner,
 - interna utvärderingar av modellen, till exempel gapanalys, internrevisionsrapporter, kvalitetssäkring och erfarenhetsbaserade åtgärder,
 - väsentliga förändringar i tillsynssystemet såsom bildandet av en ny avdelning eller stora personalökningar, utbyte av styrelsemedlemmar eller ledning, eller väsentliga förändringar i finanssektorn,
 - väsentliga förändringar i den rättsliga eller regelmässiga miljön för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
 - nya riskfaktorer som uppstår eller identifieras.

Organisatoriska och förfarandemässiga aspekter av granskningsprocessen

65. En objektiv granskningsprocess bör baseras på tydliga och transparenta interna rutiner. Sådana rutiner bör inte bara fastställa när en granskning ska utföras, utan även innehållet och de personer som ansvarar för granskningsprocessen. Vad gäller de sistnämnda får granskningen av den riskbaserade tillsynsmodellen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism utföras inom den arbetsgrupp hos den behöriga myndigheten som tidigare har utarbetat modellen, eller av den behöriga myndighetens arbetsgrupp för intern kvalitetsgranskning, internrevision eller riskhantering.
66. Utöver den interna granskningsprocessen kan de behöriga myndigheterna överväga att anlita en extern expert för att få en objektiv utvärdering av modellen, eller för att säkerställa harmonisering på nationell nivå med de modeller som används av andra behöriga myndigheter.

Registerhållning

67. De behöriga myndigheterna bör dokumentera den riskbaserade tillsynsmodellen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, dess genomförande och efterföljande granskningar för det institutionella tillsynsminnet. De bör även iordningställa ett register över resultat och beslut och vad som ligger till grund för att säkerställa att de åtgärder som vidtas av de behöriga myndigheterna rörande de olika bedömningsobjekten är konsekventa och samstämmiga.

Återkoppling och uppföljningsåtgärder

Ansvarsskyldighet

68. Den högsta ledningen vid de behöriga myndigheterna bör ha tillräcklig förståelse för de risker för penningtvätt och terroristfinansiering som råder i de övervakade sektorerna och undersektorerna, och få regelbunden information om tillsynsåtgärderna för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och deras resultat. Anledningen är att den ska kunna bedöma den allmänna effektiviteten i åtgärderna som genomförs av bedömningsobjekten för att minska dessa risker, liksom – när så är lämpligt – behovet av att granska intensiteten och frekvensen i tillsynen och anslaget av tillsynsresurser.

Typ av återkoppling

69. Resultaten av bedömningen av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism bör delas med berörd personal som arbetar med åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism vid den behöriga myndigheten.
70. De kan också utgöra underlag för stabilitets- och uppförandetillsynen, eller vara relevanta för en sektorskoncentrerad eller nationell bedömning eller för policyändringar, samt i samarbetet med andra behöriga eller relevanta myndigheter som ägnar sig åt åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

71. De behöriga myndigheterna bör besluta om lämpliga sätt att ge återkoppling till intressenter vad gäller resultaten av riskbedömningarna och tillsynsverksamheten, antingen direkt till de berörda bedömningsobjekten eller till den reglerade sektorn i stort, däribland till bransch- och yrkesorganisationer. Detaljnivån på den information som ska spridas, tidpunkten och hur denna återkoppling sker kan variera och ska beakta de behöriga myndigheternas intressen liksom tillämpliga sekretessbestämmelser.
72. Exempel på olika sätt att ge återkoppling till bedömningsobjekten är
- vägledning från tillsynsmyndigheten,
 - brev till enskilda bedömningsobjekt eller grupper av bedömningsobjekt,
 - bilaterala eller multilaterala möten,
 - offentliggöra beslut om ingripanden, och
 - hålla föreläsningar.

Avdelning III – Genomförande

Genomförande

73. De behöriga myndigheterna bör genomföra dessa riktlinjer genom att införliva dem i sina processer och rutiner för tillsyn senast [ett år efter dessa riktlinjers utfärdande].